

Stichting Sonsbeek & State of Fashion – bijlage Cultuurcodes

Stichting Sonsbeek & State of Fashion (verder: Stichting SB&STOF) is een organische, flexibele en transparante organisatie waar op gebied van beeldende kunst, mode en vormgeving culturele waarde wordt gecreëerd en waar door middel van participatie, educatie en informatie maatschappelijke thema's voor een brede doelgroep inzichtelijk worden gemaakt. Onze stichting heeft het profiel van een evenement-organisatie, maar ontwikkelt zich (mede op advies van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) naar een structuurorganisatie.

Stichting SB&STOF hecht aan openheid en transparantie en onderschrijft de codes voor: Governance Cultuur, Fair Practice en Culturele Diversiteit & Inclusiviteit. De codes worden zo zorgvuldig mogelijk door ons gehanteerd onder het motto: "pas toe en leg uit". In de praktijk van de stichting en de programmering haken de drie codes nauw in elkaar. De stichting hanteert de codes vanuit een visie van maatschappelijke verantwoordelijkheid en ontwikkelt vanuit de codes beleid op gebied van onder andere duurzaamheid en sociaal verantwoord en maatschappelijk betrokken ondernemen.

Hieronder een uitwerking per code. We vinden dat we 'hoewel op de goede weg', onze ambities flink op moeten schroeven gegeven de plek die we in ons 'ecosysteem' in willen en kunnen nemen. De codes hebben een belangrijke functie omdat we, niet gebonden aan oude structuren en instituten/instituties willen en moeten opereren. Een permanent experiment waarbij de codes als een baken functioneren.

Governance Code Cultuur

Stichting SB&STOF volgt de acht principes voor goed bestuur en goed toezicht van de Governance Code Cultuur. Op het gebied van kwaliteitszorg, transparantie en verantwoording zetten wij de code in als praktisch instrument voor goed bestuur en toezicht op het proces van beleidsontwikkeling tot uitvoering van de activiteiten en het afleggen van verantwoording in een open, professionele en zorgvuldige manier.

Wij hanteren een bestuursmodel. De statuten zijn conform de code opgesteld; het bestuur is volledig verantwoordelijk voor het functioneren en de resultaten van de organisatie. De bestuursleden zijn allen onafhankelijk, onbezoldigd en handelen integer; bestuursleden zien hier onderling op toe tijdens de bestuursvergaderingen en daarbuiten. Het bestuur is samengesteld uit professionals met verschillende achtergronden, deskundigheid en netwerken; waardoor een brede input voor de organisatie gewaarborgd is.

De algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie zijn gemandateerd aan een fulltime directeur. In het verlengde van deze structuur is de stichting voornemens (mede afhankelijk van het realiseren van financiële bestendigheid) haar structuur te wijzigen naar een RvT-model.

Wij waarborgen de principes van Good Governance Cultuur door middel van gestructureerde evaluatie en bijstelling als onderdeel van het jaarverslag en de cyclus in bestuursvergaderingen en (audit)commissie(s). De stichting zorgt voor monitoring, reflectie en effectmeting van activiteiten met evaluatie en verbetering als doel. Resultaten worden door externe partijen onderzocht en financieel getoetst. Vanuit zakelijke ondersteuning (freelance inzet) wordt de vormgegeven in werkmethodes waarmee bestuur en directie goed vinger aan de pols kunnen houden en “checks en balances” worden gemonitord en gewaarborgd. Gestructureerd wordt gereflecteerd op de stand van zaken met betrekking tot toezicht en verantwoording.

Naast de wens om te schakelen naar een RvT/model, is op onderdelen in het huidige organisatiemodel ruimte voor verbetering. Door in de komende jaren de organisatie te bestendigen in een platform model; wordt gebouwd aan zowel de artistieke inhoud, als het team, kennisoverdracht en talentontwikkeling. Hier kan, zeker met BIS-ondersteuning, verbetering in organisatie en bestuur (governance) worden gerealiseerd.

Fair Practice Code

Stichting SB&STOF hanteert de “Richtlijn Kunstenaarshonoraria” sinds de start hiervan. De directeur van Stichting SB&STOF was vanuit zijn vorige functie bij het Mondriaan Fonds nauw betrokken bij de ontwikkeling van deze richtlijn en heeft het ‘nieuwe normaal’ van eerlijke beloning van kunstenaars, medewerkers, vrijwilligers en stagiairs hoog in zijn vaandel staan.

De Fair Practice Code wordt voorts toegepast op de behandeling en beloning van personeel, vrijwilligers en stagiairs (loondienst, freelance of anderszids). De Fair Practice Code en andere bestaande richtlijnen en checklists binnen de culturele sector dienen als handvatten voor een actief beleid en het maken van goede werkafspraken over honorering, werkomstandigheden, verzekering, auteursrecht etc. Elke nieuwe (tijdelijke) (arbeids)relatie wordt beoordeeld op eerlijke praktijk en redelijke vergoedingen; in relatie tot de omvang van de organisatie en de taak van degene die het betreft. Bestaande contracten worden getoetst en waar nodig herzien.

Stichting SB&STOF hanteert een vastgesteld personeelsreglement waarin onderdelen uit de Museale CAO en CAO voor Podiumkunsten worden gehanteerd. Stichting SB&STOF wil in haar personeelsbeleid in de komende cohorte ontwikkelen op het gebied van vastlegging en handhaving van processen en protocollen. Verdere toepassing van structurering en uniformiteit draagt bij goed werkgeverschap, maar ook aan schaalvoordelen binnen de organisatie zonder dat het ten koste gaat van aanbod en kwaliteit. Waar mogelijk werken we intensiever samen met (internationale) partners en wordt creatie en inhoud samen ontwikkeld (co-creatie).

Code Culturele Diversiteit & Inclusiviteit

Beeldende kunst en mode zijn in de aard pluriform en het programmeren ervan is een oefening in pluraliteit. Kunst en mode zorgen voor meerstemmigheid, variaties op de werkelijkheid, kosmopolitisch en grenzeloos denken. Kunst en mode zijn belangrijk voor een open democratie die meer is dan de stem van de meerderheid.

Vanuit deze visie onderschrijven we de Code Culturele Diversiteit & Inclusiviteit -t: pluriformiteit in de breedste zin van het woord is geen uitzondering, maar regel. Onze stichting is zich bewust van de beperkingen en de reikwijdte van onze 'mentale kaart' op dit gebied. De vier principes uit de Code (visie, beleid, lerend vermogen en toezicht & verantwoording) hanteren we als leidraad om overwogen en bewuste keuzes te maken.. Het gaat om ruimte maken en laten voor andere denkwijzen: van bestuur tot organisatie, van de programmering tot het publieksbereik en de keuze van partnerships. -

In de scan die bij de Code hoort, scoort de stichting goed tot uitstekend; de stichting heeft veel aandacht voor diversiteit op gebied van publiek, programma, personeel en partners. De stichting onderkent dat het bestuur en kernorganisatie vooralsnog onvoldoende diversiteit in culturele achtergrond kent. In ons beleidsplan is een streefcijfer ten aanzien van diversiteit in invulling van vacatures van minimaal 35% geformuleerd.

Voor de stichting start Culturele Diversiteit & Inclusiviteit bij het feit dat onze evenementen er voor iedereen zijn; voor een zo breed en gevarieerd mogelijk publiek; in de publieke ruimte. De evenementen bereiken een - lokaal-, regionaal-, landelijk- als internationaal publiek; met een gevarieerd profiel als het gaat om gender, leeftijd, opleiding, voorkeuren. Door de stichting uitgevoerd publieksonderzoek wijst op kansen diversiteit in afkomst en culturele achtergrond te verhogen. Hiervoor voert de stichting een aantal concrete acties uit op gebied van teamsamenstelling, creatieve inhoud en communicatie.. Onze ambitie is nieuwe publieksgroepen te bereiken door inclusiever te communiceren; generositeit en benaderbaarheid te prioriteren; intensiever samen te werken met ambassadeurs en beweegredenen te onderzoeken. Hiervoor werken we al samen met diverse organisaties met connectie tot specifieke doelgroepen binnen en de buiten de culturele sector, realiseert co-creatie en vergaart nieuwe kennis en expertise.

Stichting SB&STOF ontwikkelt "learning by doing". Een open houding van eenieder bij en met Stichting SB&STOF is noodzakelijk en sluit aan bij de competentie "interculturele sensitiviteit"; zoals in de code beschreven: 'De mate waarin een persoon actief interesse toont in anderen, hun achtergrond, behoeften en perspectieven.'

Wij onderkennen het belang van "wie er aan het woord is". Als onze programmering niet pluriform is, zullen we ook geen divers publiek bereiken. Culturele Diversiteit & Inclusiviteit is in onze programmering, in samenhang met fair practice en duurzaamheid, één van de belangrijkste toekomstige thema's. Voor ons is het zowel een principiële als een inhoudelijke en programmatische kwestie.

Met onze keuze voor (de niet-westerse) Bonaventure Ndikung als artistiek directeur voor Sonsbeek 2020-2024, het divers samengestelde team van co-curatoren én het onderliggende inhoudelijke programma, nemen we Fair Practice en Diversiteit & Inclusiviteit als belangrijke basis voor de Sonsbeek-beeldtentoonstelling. Met de keuze dit creatieve curatoriale team en onderwerp niet voor een éénmalig evenement aan te stellen, maar tot en met 2024 binnen de organisatie te houden, is pluriformiteit gerealiseerd. Kwaliteit én meerstemmigheid vermengen zich in het programma, waarbij een groot deel van de deelnemende kunstenaars van niet-westerse achtergrond is.

Deze uitgangspunten hanteren we ook voor het mode-evenement State of Fashion; de kwaliteit van de (Nederlandse) mode wordt bewust in relatie gezet met ontwikkelingen (in het buitenland). Gender, fair practice, subculturen en meerstemmigheid zijn ook hier centrale onderwerpen. Bij de selectie van de curator voor State of Fashion staat Diversiteit & Inclusiviteit bovenaan de lijst met criteria.

Voor de stichting is het belangrijk recht te doen aan diversiteit onder makers en publiek en daarbij af te rekenen met de negatieve bijklank van de term 'politiek correct'. Keuzes worden gebaseerd op argumenten van kwaliteit en als zodanig uitgedragen. Pluriformiteit wordt zo steeds meer een vanzelfsprekendheid, een uitgangspunt in alle geledingen.

Samenvattend:

Bij elke strategische beslissing van Stichting SB&STOF spelen de Code Governance Cultuur, Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit & Inclusiviteit een zeer grote rol. Vaak vormen deze codes zelfs het uitgangspunt; zowel in de thematiek van onze programmering alsook in de vorming en inrichting van onze organisatie; "Practice what you Preach" is daarbij het credo.

Wij zijn ons zeer bewust van onze huidige positie, uitvoering en toepassing van de codes en onderliggende aanbevelingen en zien de ruimte voor ontwikkeling. Wij staan daar voor open en willen op verstandige wijze en binnen een realistische termijn vorm aan geven.